

ליל שבת קודש פרשת בא ה'תשס"ח

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ט"ז המדבר מהתגלות אור הגנוז, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), מי שרוצה לטעום טעם אור הגנוז, היינו סודות התורה שיתגלה לעתיד, צריך להעלות מדת היראה לשרשה, ובמה מעלין את היראה? בבחינת משפט וכו', עיין שם כל זאת בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה לנו כאן, שאור הגנוז נמצא היום בעולם, ויכולים לטעום מנועם זיו אורה, ואיך, על ידי שמעלין מדת היראה לשורשה, היינו שזוכין ליראת שמים באמת, כי אור הגנוז הוא אור אלקותו יתברך הגנוז בתוך כל פרטי הבריאה, והמאיר מתוך כל תנועה הנעשה בעולם, כי אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, ובתוך כל דבר גנוז אורו יתברך, רק מחמת הבחירה והנסיון, האור נגזז מלפני עיני האדם, וצריכין להעלות ולתקן מדת היראה, לפני שזוכין לראותה, וכמובא בפירוש רש"י על הפסוק (בראשית א' פסוק ד) וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל בין האור ובין החושך, ראה הקדוש ברוך הוא שאין האור כדאי שישתמש בו רשעים, והבדילו וגנוזו לצדיקים לעתיד לבא, ורביז"ל מגלה לנו, ש"צדיקים לעתיד לבא", הם הצדיקים שבכל דור, שזוכין להעלות מדת היראה לשורשה, הם זוכין לטעום טעם אור הגנוז, ולראות אלקותו יתברך מכל דבר, ואלו הם סודות התורה שעתידיים להתגלות לעתיד לבא, כי כשיבא משיח, יהיה נפתח עיני הבריות לראות אלקותו יתברך, וכל אחד ואחד יראה במו עיניו שיש תורה בכל פרט ופרט של ימי חייו, אבל היום, רק כפי יגיעת כל אחד להעלות מדת היראה לשורשה, כן זוכה להתגלות אור הגנוז, ואז מאירים ימיו באור אלקותו יתברך, אשרי לו.

ובמה מעלין מדת היראה לשורשה? על ידי בחינת משפט, שהוא ענין ההתבודדות, לשפוט ולדון את עצמו על כל מעשיו, אם הם ראויים והגונים על פי התורה או לא, וכמובא בדברי מוהרנ"ת ז"ל בספר "קיצור ליקוטי מוהר"ן" על תורה זו, "הרוצה לזכות לאור הגנוז וכו' ירבה בהתבודדות", כי אין דבר שמביא את האדם לידי יראת שמים כמו התבודדות, שמפרש שיחתו לפני השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, ודן ושופט את עצמו על כל מה שעושה, אם מתנהג לפי רצונו יתברך או לא, כי כל

שמרבה בהתבודדות ובשיחה בינו לבין קונו, כן מתגלה לפניו אור השם יתברך הגנוז בתוך הבריאה, וכל ימיו מאירים באור בהיר כשמש בצהרים, וכמובא בדברי רבינו"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א'), שאדם צריך להסתכל על החכמה והשכל שיש בכל דבר, אך להתקרב אל השם יתברך על ידי אותו דבר, ואז מאיר שכלו כמו השמש, ומתקיים בו מקרא שכתוב (משלי ד') ואורח צדיקים כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום, עיין שם, כי בתחילת הבריאה השתמשו אור וחושך בערבוביא (כמובא בפירוש רש"י בראשית א' פסוק ד'), והיו יכולים לראות את האור בלי לבוש וצמצום, וכן את החושך, אבל ראה הקדוש ברוך הוא שלא יתקיים הבריאה כן, כי בלי לבוש וצמצום לא יהיה קיום לאור, כי ריבוי אור גורם שבירת הכלים, ויתעווררו עיני האדם מריבוי אור חס ושלום, ולכן גנו האור בתוך גשמיזת הבריאה, ורק על ידי חיפוש ומירחא יתירה בעבודת ה' יזכה לראותה, ולכן עיקר עבודת האדם צריך להיות להרבות בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, ולשפוט את עצמו על כל אשר עושה, ואז יעלה מדת היראה לשורשה, וישאר אצלו רק יראת ה' מהורה, ויתגלה לפניו אור הגנוז של ששת ימי בראשית, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את מכת חושך שנגפו בו מצרים, ובאותו מכה נעשה בו שני דברים לישראל, א', שמתו בו רשעי ישראל שלא רצו לצאת ממצרים, וב', שהאיר לישראל במושבות המצריים, והיו יכולים לראות כל כליהם ורכושם, איפוא הם גנוזים (כמובא בפירוש"י שמות י' פסוק כ"ב), וכמו שכתוב (שמות י') ולכל בני ישראל היה אור במושבותם, היינו שלכל אחד מישראל שהיה בבית המצרי, היה אור במושבותם של המצריים (כמובא בפירוש אור החיים הקדוש פסוק כ"ג), ויש להבין למה דייקא במכה זו מתו רשעי ישראל, וכן למה דייקא במכה זו היה הכנה לנשמות ישראל לקחת ביזת מצרים וכל רכושם, אבל על פי דברי רבינו"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי ביציאת מצרים הכינו את נשמות ישראל להתגלות אור הגנוז, כי היו עתידים לקבל התורה וסודותיה בהר סיני, שבה גנוז אור הגנוז של ששת ימי בראשית, ולכן בשעה שנתכסה ארץ מצרים בחושך, דייקא אז נתגלה אור הגנוז לישראל, כי כן היתה במעשה בראשית, שהבדיל הקדוש ברוך הוא בין האור והחושך, ועשה פירוד ביניהם, וממילא גם אז מתו כל רשעי ישראל שלא היו ראויים להשתמש באור זה, שהרי לשם כך נגזו האור במעשה בראשית, שלא ישתמשו בה הרשעים, אבל כשהגיע הזמן לגלותה ביציאת מצרים, ממילא מתו הרשעים כדי שלא יהנו מן האור, ולכן דייקא על ידי אור זה נתגלה לפני ישראל מטמוניות מצרים, כי כן סגולת אור זה, לגלות אלקותו יתברך מתוך כל פרטי הבריאה, אפילו במושב המצרי, ועם רכוש זה דייקא יצאו ממצרים, והתקרבו להר סיני לקבלת התורה, ששם היה התגלות אור

הגנוז בשלימות, ואז ראו אלקותו יתברך בהתגלות פתוחה, והבן, והשם יתברך יזכינו למצוא אלקותו יתברך בתוך כל פרט מימי חייו, עדי נזכה להתגלות אור הגנוז בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת בא ה'תשס"ח

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בספורי מעשיות של רביז"ל, במעשה ממלך וקיסר דף כ"א, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, ושלה הקיסר את בתו ללמוד, גם המלך שלח את בנו ללמוד, כי זה חוב גדול על כל אב שזיכה אותו השם יתברך עם ילדים, שישגיח על ילדיו היטיב, וישלח אותם לבתי חינוך טובים ללמוד אהבת התורה ויראת שמים, כי אם ילדים אינם לומדים תורה, ומסתובבים בטל, זה הפתח להתקלקל חס ושלום, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (כתובות נ"ט:): הבטלה מביאה לידי שיעמום ולידי זימה, מה שאין כן כשעסוקים בלימוד, יהיו נשמרים מכל רע ויתגדלו בריאים.

ונודמנו שניהם אצל מלמד אחד, והיו אוהבים זה את זה מאד, ונתקשרו ביניהם, שישאו זה לזה, ונטל הבן מלך טבעת ונתן על ידה, ונתחתנו יחד, קשר חיתון זאת מרמז על קשר חיתון כנסת ישראל עם התורה הקדושה, שנשמות ישראל בשורשם משתוקקים מאד להתדבק בתורה הקדושה, וכשמוצאים מלמד טוב שיודע להלביש דברי תורה בלבושים נפלאים, וגם יודע להכניס תשוקת התורה בתוכם, על ידי זה נעשה קשר ודביקות חזק בין נשמות ישראל לתורה הקדושה, עד שאי אפשר להפריד ביניהם כלל, וכמו שפעם אמר רביז"ל (שיחות הר"ן סי' י"ז) כשהתורה מראה אהבה לאחד, אז אין רוצה כלל שכר עולם הבא בשביל התורה, רק רוצה את התורה בעצמה, עיין שם.

אחר כך שלח הקיסר אחר בתו והביאה לביתו, גם המלך שלח אחר בנו והביאו לביתו, והיו מדברים שידוכים לבת הקיסר, ולא רצתה שום שידוך מחמת התקשרות הנ"ל, כי התורה הקדושה אינה רוצה שום קשר רק עם נשמות

ישראל, ואין לאומות העולם שום שייכות עם התורה, כי בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא ליתן את התורה, הלך לכל אומות העולם, ושאל אותם עם רוצים לקבלה, וכולם מיאנו בה, ורק נשמות ישראל קיבלו אותה באהבה, ולכן אין לגוי שום קשר אל התורה, ואסור לו ללמוד תורה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (פנהדרן נ"מ), גוי שלמד תורה חייב מיתה.

והבן מלך היה מגעגע מאד אחריה, גם הבת קיסר היתה עצבה תמיד, והיה הקיסר מוליכה לחצרות שלו ופלמין שלו, והראה אותה גדולתה והיא היתה עצבה, והבן מלך היה מגעגע מאד אחריה עד שנחלה, וכל מה ששאלו אותו על מה אתה חולה, לא רצה להגיד, ואמרו להמשמש אותנו: אולי תוכל אתה לחקור אצלו? ואמר להם, שהוא יודע, כי הוא היה עמו אז במקום שלמד שם, והגיד להם הדבר, כי אין לנשמות ישראל שום חיות בלתי התורה הקדושה, ובלי התורה הנפש חולה מאד, וכי כמו שיש מזונא דגופא, שהוא מזון ואוכל גשמי לקיום הגוף, כן יש מזונא דנשמתא, שהוא התורה הקדושה, לזון ולקיים הנשמה (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ה'), ואם אין נותנים לנשמה מזונה, הרי נעשה חולה, ואין לה חיות כלל, ולכן אשרי מי ששומר על בריאות נשמתו כמו ששומר על בריאות גופו, ונותן לה לאכול בכל יום, וכמו שפעם אמר רביז"ל (שיחות הר"ן סי' כ"ג) אשרי מי שזוכה לאכול כמה פרקים משניות, ולשתות אחר כך איזה קפיטליך תהלים, ולהתלבש באיזה מצוות, והשם יתברך יזכינו לשמור על בריאות גופינו ונשמתינו, עדי נזכה להיות קשורים ודבוקים בו יתברך תמיד מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת בא ה'תשס"ח

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ח המדבר מדביקות התפילין, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), כי צריך כל אדם לפשפש את עצמו בכל עת, אם הוא

דבוק בהשם יתברך, והסימן של דביקות הוא תפילין, כי תפילין הם סימן על הדביקות וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה זה סימן גדול לדביקות אדם בהשם יתברך, כמרגיש כל מיני נועם זיוו וחיות בשעה שמעטר את עצמו עם התפילין הקדושים, ושמה מאד על שזוכה לקיים מצוה גדולה נוראה זו, וכמובא הגמרא (ברכות ל:) על רבה ורבי זעירא, ששמחו כל היום על שהניחו תפילין, כי מובא בתיקוני זוהר (דף ב.) שהתפילין הם כתר המלך, ומי לא ישמח בשמחה עצומה, כשזוכה לעטר עצמו עם כתר המלך, ומובא בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ע"ב) שראוי ליפול בושה גדולה על האדם בשעה שמניח תפילין, כי איך בא לחטוף התפילין, שהם כתרי דמלכא, ולהניחם פתאום על הראש, עיין שם, נמצא שאדם יכול להבחין דביקותו בהשם יתברך על ידי מצות תפילין, כי אם מרגיש נועם זיוו וחיות במצות תפילין, סימן שהוא דבוק בהשם יתברך, מה שאין כן אם מרגיש כאילו מניח אבנים על ראשו וזרועו חם ושלום, סימן שעדיין רחוק מן הדביקות מאד, ולכן הזהירו חכמינו הקדושים על מצות תפילין, ואמרו (ראש השנה י"ז) פושעי ישראל בגופן מאי ניהו? קרקפתא דלא מנח תפילין, כי מי שאינו מניח תפילין חם ושלום, הוא בכלל פושעי ישראל בגופו רחמנא ליצלן, וההיפוך מובן מאיליו, שמי שזוכה להניח תפילין, גופו מתקדש בקדושת ישראל, ואמרו חכמינו הקדושים (שבת י"ב), שאסור להסיח דעתו מן התפילין, קל וחומר מציין, ומה ציין שאינו בו אלא אזכרה אחת, כתיב (שמות כ"ח) והיה על מצחו "תמיד", שאסור לכהן להסיח דעתו ממנו, תפילין שיש בהם כ"א אזכרות, קל וחומר שאסור להסיח דעתו מהם, וצריכין למשמש בהם בכל שעה, ולהזכיר עצמו בקדושתם, ועיקר הזכרון לזכור שהולך בכתר המלך, ולשמח עצמו מאד שזוכה למצוה קדושה ונוראה כזאת, אשרי הזוכה לקיים מצות תפילין כראוי.

והנה באמת מן התפילין יוצא התחזקות עצומה לכל אדם בכל עת, שזה בעצמו מביא אותו אל הדביקות האמיתי בו יתברך, כי בשני פרשיות הראשונות של התפילין כתוב זכרון יציאת מצרים, וכמו שכתוב בפרשה ראשונה (שמות י"ג) והיה לך לאות על ירך ולזכרון בין עיניך וגו' כי ביד חזקה הוציאך ה' ממצרים, וכן בפרשה שניה (שם) והיה לאות על ידכה ולטוטפות בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים, ופירש רש"י (פסוק מ"ז) שהרואה אותם קשורים בין העינים, יזכור הגם וידבר בו, עיין שם, כי מה מונע אדם מן הדביקות בו יתברך? רוב הצרות והיסורין שעוברין עליו, עד שנדמה לו שאף פעם לא יצא מהם חם ושלום, אבל כשמזכיר עצמו ביציאת מצרים, שהשם יתברך הוציא אותנו מכור הברזל במצרים, ומעוצם מרירות השיעבוד, והביא אותנו להר סיני, ונתן לנו את התורה עם כל

הברכות הכלולות בה, על ידי זה נכנס בו התחזקות עצומה, שגם הוא יזכה לצאת מכל צרותיו ויסוריו, ויזכה לראות טוב בימי חייו.

וגם אל יאמר אדם שהוא רחוק מאד מכבודו יתברך, שהרי הוא מעורב בין הגוים ואומות העולם, וקשה לו למצוא אלקותו יתברך שמה, כי גם על זה מלמד אותנו התפילין הקדושים, שכבודו יתברך נמצא בכל מקום, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מנחות ל"ד): שארבע פרשיות התפילין לומדים מתיבת "טטפת", כי טט במדינת כתפי שתיים, ופת במדינת אפריקי שתיים, ולכאורה הוא פלא, למה יכתוב התורה תיבה מורכבת מלשונות הגוים בכתפי ובאפריקי, כדי ללמד אותנו ארבע פרשיות שבתפילין, אבל הסוד הוא כנ"ל, שדייקא על ידי התפילין זוכין למצוא אלקותו יתברך בכל מקום, ומזכירין עצמינו על הדביקות בו יתברך, שמלא כל הארץ כבודו, ואפילו אם נמצאים בתוקף הגלות והשיעבוד, כמו במצרים ממש, כי כל הגלויות נקראים על שם מצרים, מחמת שהם מצירות לישראל (בראשית רבה פרשה מ"ז ס" ד), אבל על ידי התפילין אנחנו זוכרים שהקדוש ברוך הוא הוציא אותנו משם, והוא יוציא אותנו מכל הצרות והיסורין שלנו, וזהו עיקר הדביקות, לדעת שכבודו יתברך נמצא בכל מקום ובכל עת ובכל זמן.

והנה פעם אמר רבינו ל"ל (שבחי הר"ן ס' ל"א) שסוד התפילין הוא סוד ארץ ישראל, עיין שם, כי ארץ ישראל הוא מקום גילוי האמונה וההשגחה, וכמו שכתוב (דברים י"א) תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, וכן כתוב (תהלים ל"ז) שכן ארץ ורעה אמונה, כי בארץ ישראל זוכין להשיג השגחת השם יתברך, ולהתדבק באור האמונה, ולכן מדת אריכת אפים תלוי בארץ ישראל (ליקוטי מוה"ר חלק א' ס' קנ"ה), כי אריכת אפים וסבלנות תלוי בגילוי אמונה, וככל שיש לאדם אמונה, כן זוכה להאריך אפו בכל מה שעובר עליו, ולמצוא את השם יתברך בכל עת ובכל זמן ובכל מקום, אבל בלי קדושת ארץ ישראל יש כעס ורציחה רחמנא ליצולן, וכמסופר בגמרא (נדרים כ"ב) שתמה רבי יוחנן שיש רציחה בארץ ישראל, הלא (דברים כ"ח) ונתן ה' לך "שם" לב רגז, בבבל ובחויץ לארץ כתיב, ולא בארץ ישראל, כי בארץ ישראל שורה רוח של אמונה ואריכת אפים, עד שראוי שתתבטל הכעס והרציחה לגמרי, והנה מחמת שסוד התפילין הוא סוד ארץ ישראל, נמצא שגם מהתפילין יוצא אור של אמונה ואריכת אפים, ואדם זוכה להמשיך על עצמו דביקות גדולה, ולמצוא את השם יתברך בכל מקום, וזהו סוד דביקות התפילין שלומדין ממה שכתוב אצל הציץ, והיה על מצחו "תמיד", שאסור להסיה דעתו ממנו, כי גם בקדושת ארץ ישראל כתיב "תמיד" עיני ה' אלקיך בה וגו', שההשגחה שם תמיד בלי הפסק, ומי שלובש התפילין הקדושים נכנס בו גם כן דביקות זאת.

והנה לפי זה מובן מאד למה בשני פרשיות התפילין הכתובים בפרשת השבוע, מוזכר קדושת ארץ ישראל, וכמו שכתוב (שמות י' פסוק ה') והיה כי יביאך ה' אל ארץ הכנעני וגו' אשר נשבע לאבותיך לתת לך ארץ זבת חלב ודבש וגו', וכן (שם פסוק י"א) והיה כי יביאך ה' אל ארץ הכנעני כאשר נשבע לך ולאבותיך ונתנה לך, כי מקדושת ארץ ישראל יוצא הארת התפילין הקדושים, וזוכין על ידיהם להארת האמונה ואריכת אפים, שהיא הדביקות האמיתי בו יתברך, וזהו שמסיים הפרשה "והיה לאות על ידכה ולטוטפות בין עיניך", מה יהיה האות? "כי בחוזק יד הוציאנו ה' ממצרים" היינו שתזכור שהקדוש ברוך הוא הוציא אותנו ממצרים ומכל המצרים שלנו, וכמו שעשה הקדוש ברוך הוא לנו עד עכשיו, כן ימשיך להוציא אותנו מכל צרותינו ולקרב לנו פדות נפשינו, והשם יתברך יזכינו לראות בקרוב בישועת ישראל, ובביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן ואמן.

